

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی
چارچوب طراحی «طرح دوره نظری- عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه روانپزشکی جامعه نگر و سالمند شناسی
عنوان درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری
نام مسؤل درس: دکتر راضیه السادات حسینی
مدرس / مدرسان: دکتر راضیه السادات حسینی
پیش نیاز / همزمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سلامت سالمندی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: کارشناس ارشد آموزش پرستاری سلامت جامعه، دکترای تخصصی سالمند شناسی
محل کار: تهران. بزرگراه همت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان
تلفن تماس:
نشانی پست الکترونیک: ra.hosseiny@yahoo.com

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس :

برای آگاهی و دانش لازم در مورد بیماری‌ها و اختلالات و عوامل خطر سازی که در دوره سالمندی تظاهرات متفاوتی داشته و از شیوع بیشتری برخوردارند و یا دارای تاثیر و اهمیت بیشتری در دوره سالمندی می‌باشند نیاز به انجام مطالعات اپیدمیولوژیکی می‌باشد که بخوبی و طراحی و اجرا گردد. در راستای این امر این واحد درسی مفاهیم و روش‌های اپیدمیولوژیک مرتبط با بیماری‌ها و اختلالات دوره سالمندی و همچنین موضوعات و مسائل مربوط به وضعیت بهداشت و سلامت عمومی سالمندان را پوشش خواهد داد. ارائه این درس به صورت دانشجو محور و براساس یادگیری فعال برنامه ریزی شده است به نحوی که به دانشجویان فرصت داده می‌شود تا با اصول و مبانی اپیدمیولوژی و کاربرد آن در پرستاری سالمندی آشنا شوند. مفاهیم رشد جمعیت، هرم جمعیتی و نسبت سرباری، سلامت و بیماری و سطوح پیشگیری، اندازه گیری های سلامتو بیماری، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک، بیماری های شایع دوران سالمندی در این درس به بحث و بررسی گذاشته می‌شود.

هدف کلی:

اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه بهداشت عمومی است که آشنایی با آن جهت درک کلیه فعالیتهای بهداشتی از قبیل مبتزره با بیماری های واگیر و غیره واگیر دار و خدمات بهداشتی و غیره ضرورت دارد.

اهداف اختصاصی / زیرمحوهای هر توانمندی (Core Competency):

در پایان این دوره از دانشجو انتظار می‌رود :

۱. اصول و مبانی اپیدمیولوژی، تاریخچه و مسیر تغییرات اپیدمیولوژی، واژه های متداول در اپیدمیولوژی و کاربرد اپیدمیولوژی را بیان نماید
۲. شناخت عوامل موثر در وضع بیمای در جامعه (عوامل بیماری زا، میزبان و محیط)
۳. تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمی بر حسب زمان و مکان و شخص و منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی
۴. سطوح پیشگیری
۵. شاخص ها و اندازه های مهم در اپیدمیولوژی و مباحث آماری مرتبط با اپیدمیولوژی را بیان نماید
۶. سالخوردگی جمعیت از دیدگاه اپیدمیولوژیکی را توضیح دهد.
۷. سلامت سالمندی و محیط (مدل اکولوژیکی) را بیان نماید
۸. آشنایی با منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی
۹. غربالگری و ازموتهای غربالگری
۱۰. مفهوم ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی
۱۱. انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی
۱۲. تعاریف، انواع، مراحل بررسی و کنترل و نحوه گزارش اپیدمی ها
۱۳. نقش اپیدمی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات

. رویکرد آموزشی!

□ ترکیبی^۲

□ حضوری

□ مجازی^۱

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

□*** یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□*** یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد حضوری

□*** سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□*** بحث در گروه های کوچک

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

□*** یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□*** یادگیری مبتنی بر سناریو

□*** استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هماتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس اپیدمیولوژی سالمندان

روز و ساعت کلاس: چهارشنبه ها ۸-۱۰

جلسه	عنوان مطالب	روش یاد دهی/یادگیری	استاد مربوط/دانشجو
۱	اصول و مبانی اپیدمیولوژیک	بحث در گروههای کوچک/ سخنرانی/	دکتر حسینی
۲	اندازه های مهم در اپیدمیولوژی و مباحث آماری مرتبط با اپیدمیولوژی	بحث در گروههای کوچک/ سخنرانی/ ارائه بیب کارت/	دکتر حسینی
۳	واژه های متداول در اپیدمیولوژی و کاربرد اپیدمیولوژی را بیان نماید	بحث در گروههای کوچک/ سخنرانی/ ارائه بیب کارت/ سمینار،	دکتر حسینی

- 1 . Virtual Approach
- 2 . Blended Approach

دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار،	سلامت سالمندی و محیط (مدل اکولوژیکی)	۴
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت /	غربالگری	۵
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار،	مفهوم علیت و ارتباط در اپیدمی	۶
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	سطوح پیشگیری	۷
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار،	شناخت عوامل موثر در وضع بیمای در جامعه (عوامل بیماری زا، میزبان و محیط)	۸
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار،	انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی	۹
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار،	انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی	۱۱
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی	۱۲
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	تعاریف، انواع ، مراحل بررسی اپیدمی هاو کنترل و نحوه گزارش اپیدمی ها	۱۳
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	مراحل کنترل و نحوه گزارش اپیدمی ها	۱۴
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	نقش اپیدمی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات	۱۵
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	ارائه تکالیف کلاسی	۱۶
دکتر حسینی	بحث در گروه‌های کوچک / سخنرانی / ارائه بیب کارت / سمینار	ارائه تکالیف کلاسی	۱۷

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

وظایف عمومی دانشجوی و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

- حضور منظم و به موقع در کلاس درس
 - مشارکت منظم در بحث های کلاسی
 - ارائه یک جلسه از مباحث کلاسی به انتخاب دانشجوی
 - ارائه ۲ بیب کارت متناسب با عناوین درس
 - ارائه یک مدل اپیدمیولوژیکی در خصوص یک بیماری شایع در سالمندان (کار عملی)
- روش ارزیابی دانشجوی:

نحوه ارزشیابی و درصد نمره تئوری: (از نمره کل ۲۰)

آزمون میان ترم ندارد

ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲

- ارائه بیب کارت ۲نمره (هر کدام ۱ نمره)
- شرکت فعال در کلاس ۱ نمره
- ارائه یک جلسه از مباحث درسی ۲ نمره
- ارائه مدل اپیدمیولوژیکی در سالمندان ۵ نمره

ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳

- آزمون پایان ترم ۱۰نمره (سئوالات تشریحی، چند گزینه ای و کوتاه پاسخ)

منابع:

کتاب، مقالات و سایت های معتبر علمی مربوط به اپیدمیولوژی سالمندی - -

Newman, Cauley, J A. The Epidemiology of Aging. Last ed.

- Gordis . Epidmiology, Elsvier sounders. ,last edition.

- Murdoch Iona, Turpin Sarah, Johnston Bree, MacLulich Alasdair, Losman Eve. Geriatric Emergencies. irst edition, Wiley Blackwell, UK f published last ed. - Stuart-Hamilton Ian. An Introduction to Gerontology. First ed. Cambridge University Press Cambridge, New York, last ed.

- Williams. Basic Geriatric Nursing. last ed., Elsevier, St. Louis, Missouri.

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. Formative Evaluation

3 . Summative Evaluation

- Meiner Sue E. Gerontologic Nursing. Elsevier Mosby, Riverport Lane Maryland Heights, Last Edition.

1. Age Concern Institute of Gerontology and Center of Medical Law and Ethics The Living will : Consent to treatment at the end of life. A wording parley Report, London. Edward Arnold last edition
2. Binstock , RH , post , SG , and white house PJ. Dementia and Ageing , Ethics, Values and Policy Choices, London, Johns Hopkins University Press last edition
3. British Medical association Medical Ethics today: Its Practice and Philosophy, British Medical Association last edition
4. Gilhooly, M.L.M. Dementia: Consent to research, Vol. 1, last edition
5. Mc call Smith, A. and Nichols, D. Dementia: Consent to research, Vol. 2. Scottish Action on Dementia: Edinburgh
6. Moody . HR Ethics in an Ageing society , London, Johns Hopkins last edition
7. Smith Gp. Legal and Health Care Ethics for the elderly last edition
8. Wicclair . MR Ethics and elderly. Oxford university press last edition

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- اپیدمیولوژی گوردیس، ترجمه دکتر پیمان سلامتی ، دکتر محمود خدادادگی آخرین انتشار (۲۰۱۹)

۲- اصول اپیدمیولوژی، مترجمان: کیومرث ناصری، محمدحسین ملک‌افضلی. آخرین انتشار (۱۳۹۵)

3- Ray M., Merrill., (2022). Principles of Epidemiology Workbook: Exercises and Activities.

4- Nadia Alejandra Rivero-Segura, Juan Carlos Gomez-Verjan., (2022). Principles of Genetics and Molecular Epidemiology. Springer.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

واحد پیرنامه ریزی آموزشی دانشکده ع.پ.ب. ایران